

Uitstorting van de Heilige Geest

Periodethema: Hemelvaart en Pinksteren
Handelingen 2: 1-47

KERNTEKST

'En het zal zijn dat een ieder die de Naam des Heeren zal aanroepen, zalig zal worden.' (Hand. 2: 21)

UITLEG VAN DE KERNTEKST

Iedereen die Heere aanroept, zal zalig worden.

BEGINSITUATIE

Vijftig dagen na Pasen en tien dagen na hemelvaart, breekt het pinksterfeest aan. Het laatste feest van het kerkelijk jaar, maar wel met een uitwerking tot aan de wederkomst. Misschien viert u het gezamenlijk. Dan kunt u de vraagstelling in de introductie weglaten.

DOELSTELLINGEN

- De kinderen horen hoe de uitstorting van de Heilige Geest plaatsvond via de drie 'pinkstertekenen'.
- We horen wat de preek van Petrus inhoudt aan de hand van een stukje van de apostolische geloofsbelijdenis.
- We zien wat de Heilige Geest door middel van de prediking met mensen doet.
- We leren dat er buiten het geloof in de Heere Jezus en het werk van de Heilige Geest geen zaligheid is.

GELOOFSLEER

Apostolische geloofsbelijdenis, met name art. 4, 5, 6 en 8.

Heidelbergse Catechismus, zondag 7 vraag en antw. 23.

INDELING

Introductie.

- Wachten en verwachten.
- Uitstorting van de Heilige Geest.
 - Wind, vuur, talen.
- Verbazing en angst van de mensen.
- Reactie van Petrus.
- Preek van Petrus.
 - Inleiding, gekruisigd, gestorven, begraven, opgestaan, opgevaren, slot.
- Uitwerking van de prediking.
 - Vraag, opdracht, belofte, bekering van drieduizend man.

OPMERKINGEN

Ik heb de preek van Petrus inhoudelijk proberen weer te geven, maar heb de teksten over de tekenen der tijden en de vergelijking met David een beetje laten liggen. Voor de middenbouw bevatten deze teksten best nog wel moeilijke stukken. Er moet dan zoveel uitgelegd worden tijdens de vertelling, dat de kern op de achtergrond dreigt te raken.

ZINGEN

Psalm 87: 3; 118: 12; 119: 3.

'Heer', ik hoor van rijke zegen' (WK 194)

'Vuur uit de hemel' (OTH 449)

'Heilige Geest van God, vul opnieuw mijn hart' (OTH 138)

't Is feest vandaag, 't is pinksterfeest' (OTH 445)

'Samen in de Naam van Jezus' (OTH 360)

UITLEG VAN DE PSALM

Psalm 118: 12b. De tweede helft van de psalm is een gebed om zegen, voorspoed en heil. Want onder die zegen zal er een rijke oogst komen. Dat zien we hier op de pinksterdag.

MATERIAAL

Kaart van de toen bekende wereld (map B2.40)

BORDPLAN

Wind, vuur en taal

INTRODUCTIE

‘Gods belofte wordt heerlijk vervuld. Kennen jullie dat lied? Juist het is een kerstlied. ‘Stille nacht, heilige nacht, heil en vree’ wordt gebracht, aan een wereld verloren in schuld. Gods belofte wordt heerlijk vervuld.’ Maar het is nu toch geen kerstfeest? ‘t Is pinksterfeest. Dat klopt en toch heeft dat alles met elkaar te maken. Alle feesten die wij al gevierd hebben en die we vandaag vieren hebben te maken met de Heere Jezus. Hoe door Zijn werk zondige mensen zalig kunnen worden. Daarom vieren we elk jaar weer al deze feesten, zodat we niet zullen vergeten wat de Heere Jezus deed voor ons. Zullen we ze eens opnoemen? Doe maar mee! Welk feest is het eerste feest wat met de Heere Jezus te maken heeft. Waar dachten we toen aan? En welk feest kwam daarna? Goed nadenken, want we noemen het geen feest maar... Goede Vrijdag. Wat gebeurde er toen? En na Goede vrijdag werd het... Pasen. Wie kan mij vertellen waar we toen aan dachten? En nu is het zeker genoeg. De Heere Jezus heeft geleden, is gestorven en weer opgestaan. Alles is volbracht. Nee, toen kwam er nog een feest. Nu tien dagen geleden, denk eens goed na? Juist, Hemelvaartsdag. Wat gebeurde er toen? Waarom bleef de Heere Jezus niet bij ons?

BRUGZIN OF BEGINZIN

En vandaag is het pinksterfeest!

Vertelling

Zo’n tweeduizend jaar geleden was het in Jeruzalem ook pinksterfeest. Oogstfeest. Iedere jaar werd dit feest gevierd. We kunnen er al over lezen in het Oude Testament in Deuteronomium. Daar stond geschreven dat de Israëlieten na zeven weken van oogsten op de vijftigste dag het pinksterfeest moesten vieren. Een dankfeest, omdat de oogst weer binnengehaald mocht worden. Er werden broden gebakken van nieuw, vers koren en die werden aan de Heere geofferd. Later werd dit feest nog belangrijker. Want toen dachten de Israëlieten eraan dat ze op de berg Horeb de wet van de Hee-

re hadden gekregen. God had een verbond met hen gemaakt. Vanaf toen wisten ze hoe de Heere wilde dat ze leefden. Een dubbel feest dus eigenlijk.

WACHTEN EN VERWACHTEN

Grote feesten worden altijd in de tempel gevierd. Het huis van de God van Israël. Dat is nu ook zo. Heel veel mensen hebben een verre reis gemaakt om het pinksterfeest te vieren. Mensen uit andere delen van Israël, maar ook mensen uit het buitenland. Mensen uit Egypte, Azië, Libië, Pamfylië, Fryfië en nog veel meer landen. Ze zijn allemaal naar Jeruzalem gekomen om het pinksterfeest te vieren. Je begrijpt dat het erg druk is in de stad. Op de morgen van het pinksterfeest, als de priesters gaan offeren, gaan al die mensen naar het tempelplein. Dat staat dan helemaal vol. Ze kijken naar het offeren en danken God. Hij gaf immers de oogst! Ook de discipelen zijn bij elkaar gekomen om het pinksterfeest te vieren. Maar er is nog een reden dat ze bij elkaar zijn. De discipelen wachten op iets. Ze verwachten iemand! Het is nu al tien dagen geleden dat de Heere Jezus naar Zijn Vader in de hemel is gegaan. De discipelen hebben hun Heere en Meester nagekeken, toen Hij zomaar als vanzelf omhoog ging naar de hemel. Toen waren ze alleen! Zonder hun Meester. Maar niet zonder hoop, want de Heere Jezus had wat beloofd. Er zou iemand anders komen. De Heilige Geest, Die woont in de hemel en net als de Heere Jezus ook God is, Die zal over hen komen. Dat had Jezus beloofd. En als de Heere iets belooft, zal het zeker gebeuren. Ze zullen dus niet alleen blijven! Maar het is nu al tien dagen geleden dat hun Meester dat had gezegd. En al die tijd waren de discipelen bij elkaar gekomen om te bidden en te smeken. Elke dag verwachten zij de Heilige Geest.

UITSTORTING VAN DE HEILIGE GEEST

Vandaag hebben de discipelen en misschien nog wel andere volgelingen van de Heere Jezus elkaar weer opgezocht. Deze keer zijn ze allemaal naar de tempel gekomen. ‘t Is immers pinksterfeest. Maar zonder hun Meester. Wie weet zal vandaag de be-

lofte van de Heere Jezus in vervulling gaan? In ieder geval willen ze erbij zijn als het offer wordt gebracht. Ze willen meebidden met al die andere mensen die bij elkaar zijn gekomen voor het morgengebed. Net als alle andere jaren.

Maar dan ineens... Hoor toch eens! Het lijkt of het begint te stormen. Loeiend waait de wind door de tempelgangen. En toch blijft alles doodstil staan. Het hele huis waar de discipelen zitten, is vol van het geluid van de wind. Maar er beweegt helemaal niks.

Wat vreemd... Wat is dit voor wind? Het is geen echte wind, het is een teken. Een teken dat de belofte van de Heere Jezus in vervulling gaat. De Heilige Geest, zo sterk en krachtig als de wind, wordt uitgestort op de discipelen. Het komt zomaar over hen heen, ze kunnen het niet tegenhouden. Het is als God Zelf. God de Heilige Geest!! Ze zien Hem niet, maar Hij is er wel. Net als de wind, die zie je niet maar is er wel!

Er gebeurt nog veel meer! Kijk eens naar de discipelen. Het lijkt wel of er vuurtongen, lange vlammen bovenop hun hoofd zitten. Niet alleen op het hoofd van Petrus, Johannes en Andreas, maar op de hoofden van al de discipelen. 'Het zat op een ieder van hen.' Echt vuur? Nee, geen echt vuur. Ook dit is een teken van de Heilige Geest. Zoals de Heilige Geest lijkt op een krachtige wind, zo lijkt de Heilige Geest ook op een verwarmd vuur. Hij verwarmt de harten van de discipelen, Hij zet ze in vuur en vlam. Hij maakt het licht zoals het vlammetje van de kaars de donkere nacht verlicht. Hij maakt schoon, zoals vuur vieze dingen schoon kan branden. Zo maakt de Heilige Geest harten schoon van zonden. Maar aan vuur kun je je ook branden. Je moet niet expres je handen in het vlammetje van de kaars houden. Zo is het ook met de Heilige Geest. Je moet niet met Hem spotten!

De discipelen zijn vol van de Heilige Geest. Ze lopen ervan over! Hun monden gaan open en de woorden komen er als vanzelf uit. De Heilige Geest zegt het precies voor en de discipelen zeggen het na. De mensen op het tempelplein horen het ook! Wat is hier toch aan de hand? Wat gebeurt hier toch? Hoor die mensen daar toch spreken! Daar staat een man uit Azië, zijn gezicht begint te stralen! Ineens kan hij horen wat er gezegd wordt! Hij hoort woorden in zijn eigen taal spreken. Daarnaast staat een man uit Egypte, hij kan de discipelen ook verstaan. En daarnaast staat iemand die uit Rome komt, hij kan de woorden ook verstaan. Hoe kan dat? Hoe kunnen al die mensen die daar bij elkaar staan hen allemaal in hun eigen taal horen? Dat is toch onmogelijk? Deze mannen komen toch uit Galilea? Het zijn toch allemaal eenvoudige vissersmannen die hun brood verdienen op het

meer van Galilea? Deze mannen kunnen toch niet tien verschillende talen spreken? Nee, dat kunnen ze ook niet. Dat doet de Heilige Geest. Hij spreekt alle talen zodat iedereen het kan verstaan.

VERBAZING EN ANGST VAN DE MENSEN

Stel je eens voor dat je ergens in het buitenland bent en er staat iemand op straat te praten. Natuurlijk kun je hem niet verstaan. Hij spreekt een andere taal. Plotseiling kun je opeens de woorden die hij zegt wel verstaan, want nu is het ineens gewoon Nederlands wat je hoort. Maar de man uit Duitsland die naast jou staat, kan het ook verstaan. Dat zou toch vreemd zijn? Misschien zou je wel een beetje bang worden, want dit is niet normaal. Al vanaf de torenbouw van Babel kunnen de mensen elkaar niet meer verstaan. Je moet eerst de taal van anderen leren. Dan kun je met elkaar praten.

De mensen op het tempelplein zijn ook verbaasd. Verbaasd en angstig tegelijk. Ze vragen het aan elkaar? 'Weet jij hoe dat kan? Wat zal dit te betekenen hebben?' Dit gebeurt niet zomaar... Andere mensen spotten ermee. Zij hebben al een oplossing bedacht. Zij vinden de wind, het vuur en de woorden niet zo schokkend. Ze weten het al. Die discipelen hebben gewoon teveel gedronken. Ze hebben zich volgegoten met zoete wijn!

REACTIE VAN PETRUS

Ook Petrus, die tussen de elf anderen discipelen instaat, heeft die woorden gehoord. Vol zoete wijn, dronken? Nee, vol van de Heilige Geest. Onmiddellijk stapt Petrus naar voren en begint te spreken. 'Gij Joodse mannen en gij allen die te Jeruzalem woont, dit moet u weten en laat mijn woorden tot uw oren doordringen. Deze mensen die hier staan, zijn niet dronken zoals u denkt. Het is pas negen uur in de morgen. Wie zou dan al dronken zijn? Maar dit is wat de profeet Joël al gesproken heeft.' Hij heeft al voorzeggd dat de Heilige Geest uitgestort zal worden als de Heere Jezus niet meer op aarde zou zijn. In de laatste dagen. Gods beloften wordt heerlijk vervuld! 'Zonen en dochters zullen gaan preken, jonge mannen zullen weten dat hun zonden alleen om Jezus wil vergeven kunnen worden en ouden zullen dromen dromen. Zij zullen weten dat er na dit leven een eeuwig leven is, verdiend door de Heere Jezus. Ze zullen het niet alleen weten, maar ook doorvertellen. Hoe groot de Heere is. Zelfs knechten en dienstmeisjes zullen vertellen over de Naam van Jezus. Ja, iedereen die de Naam des Heeren zal aanroepen, zal zalig worden. Wat er ook zal gebeuren in al die dagen totdat de Heere wederkomt. Het kan voor iedereen, voor zonen, knechten, rijken en armen uit welk land of welke plaats dan ook. Wie gelooft in Zijn Naam zal zalig worden. Dat doet nu de Heilige Geest. Hij maakt harten vol van de Heere Jezus!

PREEK VAN PETRUS

Petrus is nog lang niet uitgesproken. Hij gaat nu vertellen Wie de Heere Jezus is. 'Gij mannen van Israël luister ook naar deze woorden. Het gaat over Jezus de Nazarener, de Zoon van God. Hij heeft wonderen gedaan en tekenen verricht in het midden van u, Hij deed alleen maar goed. Dat weet u vast nog wel. Deze Man hebben jullie gevangengenomen en aan de Romeinse soldaten overgeleverd. Hij is door Pilatus, een onrechtvaardige rechter, veroordeeld en moest gekruisigd worden. En tenslotte is Hij gestorven en begraven. Maar de dood kon Hem niet houden. God heeft Hem opgewekt en nu mag Hij zitten aan de rechterhand van Zijn Vader in de hemel. Lang geleden heeft David er al van gezongen. Maar David leeft niet meer, hij is gestorven en is nog in zijn graf tot vandaag toe. Maar Jezus is opgestaan! Hij is niet meer dood, maar leeft! Wij hebben Hem zelf gezien. Wij hebben Hem op zien varen naar Zijn Vader in de hemel totdat een wolk Hem wegnam voor onze ogen. En nu heeft Hij de Heilige Geest uitgestort. Dat is wat u hier nu ziet en hoort! Laat heel het huis van Israël nu zeker weten dat deze Man de Christus was. De zelfde Jezus Die jullie gekruisigd hebben!

UITWERKING VAN DE PREDIKING

Het is muisstil geworden op het tempelplein. Die woorden van Petrus! O, nu begrijpen ze wat er gebeurd is. Jezus, de Messias, Gods eigen Zoon is door hen gekruisigd. Hij heeft de dag voor het paasfeest aan het kruis gehangen om daar te sterven. Wat verschrikkelijk! Dat zij dat gedaan hebben? Hun hart is verslagen van verdriet. Zij zijn eigenlijk de moordenaars van de Heere Jezus, Die nu zit aan de rechterhand van Zijn Vader in de hemel. Hoe kan dit ooit weer goed komen? 'Petrus, discipelen, wat moeten wij nu toch doen?' klinkt hun bange vraag. 'Is er nog een weg terug?'

Dan klinkt Petrus' stem: 'bekeer u, keer u af van de zonden en keer om naar de Heere. Er is een weg terug. Die weg heeft de Heere Jezus Zelf geopend. Want Hij is immers voor de straf van de zonden de dood in gegaan. Keer om en laat u dopen in de Naam van de Heere Jezus Christus. Hij kan en wil en zal uw zonden vergeven! Want Hij is niet meer dood, maar Hij leeft! Hij heeft de Heilige Geest uitgestort op de aarde. Die Geest wil Hij ook aan u geven, zodat ook uw hart vol wordt van Hem. Niet alleen aan u wil Hij de Heilige Geest geven, maar

ook aan uw kinderen en aan alle mensen die de Naam van de Heere aanroepen, die geloven in Zijn Naam, die luisteren naar Zijn stem. Zelfs aan de mensen die nu nog heel ver weg zijn, die nu nog niet eens geboren zijn. Zelfs aan heidenen. Zelfs aan ons. Dat is het wonder van het pinksterfeest.' Gespannen hebben de mensen geluisterd. Misschien is er wel een zucht door de rijen gegaan! Er is toch een weg terug. Wie had dat gedacht. Voor zo'n erge zonde. Ze hebben de Verlosser gekruisigd! En toch is er vergeving. Wat een heerlijk wonder. *Ja, zij hebben de Heere Jezus gekruisigd, wij toch niet? Ja, ook wij. Voor elke zonde die wij doen, moest de Heere Jezus lijden en sterven. Zo erg is de zonde! Maar toch, hoe groot, hoe erg de zonde ook is, er is vergeving voor iedereen die Hem erom vraagt. Hoe ik dat weet? Dat is het werk van de Heilige Geest.*

AFSLUITING

Heel veel mensen geloven en worden gedoopt! Wel drieduizend in één keer. Maar er zullen er nog veel meer bij komen. Uit alle landen, uit alle volken uit alle talen. En zij zullen allemaal horen bij één volk, het volk van God. Volgelingen van Jezus. Hoor jij er ook al bij?

VERWERKING

- Maak drie grote papieren. Schrijf daarop de drie tekenen van Pinksteren en laat de kinderen in groepjes de kenmerken opschrijven. Plak die onder het teken.
- Bespreek de volgende vragen: noem een voorbeeld uit de Bijbel waar God als een wind is (paradijs). Noem een voorbeeld waar God als vuur komt (brandende braambos).
- Laat zien wat wind doet m.b.v. een ventilator. Laat zien wat vuur doet m.b.v. een kaars. Praat er met de kinderen over. Wat denk je dat het werk van de Heilige Geest is? Waarom moest Hij komen op aarde? Wat zou er gebeuren als Hij er niet zou zijn? Hoe komen wij aan de Heilige Geest?
- Maak een kopie van de Apostolische geloofsbelijdenis, twaalf artikelen. Laat de kernwoorden kleuren.
- Laat zien dat Pinksteren alles te maken heeft met zending. Ga dan uit.... De mensen hoorden hen in hun eigen taal de grote werken Gods spreken. In hoeveel talen is de bijbel al vertaald? Waarom wil de Heere dat wij dat doen?